

ZAKON

O INSPEKCIJSKOJ KONTROLI

(Objavljen u "Sl. listu RCG"; br. 50/92)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se obaveze i ovlašćenja inspektora, uređuje postupak inspeksijske kontrole i izvršenja mjera, utvrđuju nadležnosti upravne inspekcije i uređuju druga pitanja od značaja za vršenje inspeksijske kontrole.

Član 2.

Inspeksijsku kontrolu vrše ministarstva i drugi organi uprave u : preduzećima, ustanovama, drugim pravnim licima, organima opštine, grada i Republike, drugim organima i kod građana (u daljem tekstu: kontrolisani subjekt), u pogledu pridržavanja zakona, drugih propisa i opštih akata i preduzimaju mjere da se utvrđeno stanje uskladi sa propisima.

Odredbe ovog zakona o vršenju inspeksijske kontrole, shodno primjenjuju i organi lokalne uprave kada, u skladu sa izvornim nadležnostima opštine, odnosno glavnog grada, vrše kontrolu.

Član 3.

Poslove inspeksijske kontrole neposrednim nadzorom vrše inspektori u okviru djelokruga organa državne uprave.

Inspektori su samostalni u vršenju inspeksijske kontrole u granicama ovlašćenja utvrđenih zakonom i drugim propisima.

Član 4.

Izuzetno, kada to zahtijevaju posebne okolnosti ili u slučaju odsutnosti, odnosno duže spriječenosti inspektora, starješina organa državne uprave može ovlastiti pojedinog državnog službenika, koji ispunjava propisane uslove, da privremeno obavlja određene poslove inspeksijske kontrole sa svim ovlašćenjima inspektora, dok traju te okolnosti.

Član 5.

Vlada RCG (u daljem tekstu: Vlada) bliže uređuje organizovanje zajedničkog vršenja inspeksijske kontrole od strane dva ili više organa državne uprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje funkcija kontrole.

II. VRŠENJE INSPEKCIJSKE KONTROLE

1. Obaveze i ovlašćenja inspektora

Član 6.

Inspektor ima obavezu i ovlašćenje da u vršenju inspekcijske kontrole:

- 1) pregleda poslovne prostorije, objekte, postrojenja, uređaje, predmete i robu;
- 2) pregleda opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju;
- 3) utvrđuje identitet lica, kao i druge činjenice i okolnosti od interesa za vršenje inspekcijske kontrole;
- 4) uzima uzorke robe i drugih predmeta i preduzima druge radnje i mjere radi obezbjeđenja dokaza;
- 5) saslušava i uzima izjave od odgovornih i drugih lica;
- 6) uzima u postupak zahtjeve i prijave građana, preduzeća i drugih organizacija i o svom postupanju obavještava podnosioca zahtjeva, odnosno prijave;
- 7) predlaže preventivne mjere u cilju sprečavanja povrede zakona i drugih propisa;
- 8) preduzima druge radnje i mjere za koje je ovlašćen zakonom i drugim propisom.

Član 7.

Kad utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, inspektor ima obavezu i ovlašćenje da :

- 1) naredi preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi;
- 2) naredi da se dostavi potrebna dokumentacija i podaci u roku koji odredi;
- 3) naredi privremeno oduzimanje dokumentacije, opreme i drugih sredstava rada;
- 4) naredi prinudno otvaranje objekta radi vršenja inspekcijske kontrole;
- 5) naredi prinudno zatvaranje objekta;
- 6) naredi zabranu raspolaganja sredstvima na žiro-računu;
- 7) naredi oduzimanje i uništenje neispravnih stvari i roba;
- 8) naredi rušenje i uklanjanje bespravno započetog ili podignutog onjekta i uspostavljanja predašnjeg stanja;
- 9) naredi povlačenje određenih roba iz prometa, odnosno stavljanje određenih roba u promet;
- 10) zabrani obavljanje djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinih poslova za određeno vrijeme i da podnese zahtjev za brisanje djelatnosti iz registra;
- 11) zabrani upotrebu i iskorišćavanje sredstava rada, pogona, uređaja za proizvodnju, promet i upotrebu roba i dr.;
- 12) zabrani korišćenje gradilišta, prostorija, uređaja i opreme;

- 13) zabrani izgradnju objekata i izvođenje radova;
- 14) izriče mandatnu kaznu;
- 15) privremeno oduzme nezakonito ostvarenu imovinsku korist u skladu sa posebnim zakonom;
- 16) preduzme mjere kojima se obezbjeđuje otklanjanje opasnosti za život i zdravlje ljudi ili da zaštiti druge javne interese;
- 17) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično djelo ili privredni prestup i podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 18) pokrene inicijativu kod ovlašćenog organa za obustavljanje od primjene, odnosno za poništavanje ili ukidanje propisa ili drugog opšteg akta organa ili organizacije, koji vrše javna ovlaštenja, odnosno za obustavljanje od primjene opšteg akta preduzeća, ustanove i druge organizacije, ako smatra da nijesu u skladu sa ustavom i zakonom;
- 19) preduzima druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisom ovlašćen.

Inspektor može istovremeno preduzeti više mjera iz stava 1. ovog člana.

Član 8.

Mjere i radnje iz člana 7. ovog zakona, inspektor naređuje rješenjem.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, inspektor može mjere i radnje iz čl. 7. ovog zakona, narediti u zapisniku o izvršenom inspekcijskom pregledu, odnosno usmenim rješenjem, kad ocijeni da se na taj način otklanja neposredna opasnost po život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti i kada je to u javnom interesu.

Inspektor koji je postupio u smislu iz stava 2. ovog člana dužan je, u roku od tri dana, donijeti rešenje u pismenoj formi.

Član 9.

Protiv rešenja inspektora može se izjaviti žalba u roku od 8 dana nadležnom ministarstvu, odnosno drugom nadležnom organu uprave .

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

2. Postupak

Član 10.

Inspekcijska kontrola vrši se kao redovna i vanredna.

Redovna inspekcijska kontrola vrši se u skladu sa programom koje donosi nadležno ministarstvo, odnosno drugi nadležni organ uprave, a vanredna na osnovu posebnih naloga, predstavki i pritužbi.

Član 11.

Postupak po zahtjevima i prijavama inspektora je hitan.

Nadležni organi su dužni da odmah uzmu u razmatranje zahtjeve i prijave inspektora, a najkasnije u roku od 8 dana od podnošenja zahtjeva, odnosno prijave.

Organ kome je podnijeta krivična prijava, prijava za privredni prestup, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, dužan je da o ishodu obavijesti nadležno ministarstvo, a najkasnije u roku od 8 dana od dana riješenog zahtjeva, odnosno prijave inspektora.

Član 12.

Kontrolisani subjekt je dužan omogućiti inspektoru nesmetan pristup da izvrši kontrolu, davati obavještenja i stavljati na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje kontrole.

Član 13.

Ako inspektor ne zatekne lice kod koga se vrši inspeksijska kontrola, izvršiće kontrolu bez njegovog prisustva.

Kad nije moguće izvršiti kontrolu, u smislu stava 1. ovog člana, inspektor će na mjestu kontrole ostaviti poziv licu da u određeno vrijeme bude prisutno radi vršenja kontrole.

Kasnije oštećenje, uništenje ili uklanjanje ovog poziva ne utiče na valjanost dostavljanja.

Ako se pozvano lice ne odazove pozivu, iz stava 2. ovog člana, inspektor će kontrolu izvršiti u prisustvu organa unutrašnjih poslova.

Član 14.

Prilikom vršenja inspeksijske kontrole inspektor će zatražiti pomoć i saradnju stručnih institucija, odnosno odgovarajućih stručnjaka, ako je to potrebno radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Inspektor može povjeriti vršenje određenih stručno-tehničkih poslova (ekspertiza, laboratorijsko istraživanje, vještačenje i sl.) specijalizovanim organizacijama kao i pojedincima.

Član 15.

Ako je inspektor pri vršenju inspeksijske kontrole ometan ili onemogućen da istu izvrši, zatražiće obezbjeđenje od organa unutrašnjih poslova.

Organ unutrašnjih poslova dužan je da odmah, po pozivu, pruži obezbjeđenje inspektoru.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, inspektor može izreći mjeru zabrane obavljanja djelatnosti.

Član 16.

O svakom izvršenom inspeksijskom pregledu i radnji inspektor sastavlja zapisnik.

Zapisnik se sastavlja u toku vršenja kontrole.

Izuzetno, kad zbog obima i složenosti inspeksijske kontrole, njene prirode i uslova, nije moguće sačiniti

zapisnik u toku kontrole, zapisnik se može sačiniti u službenim prostorijama organa, u roku od tri dana od dana izvršene kontrole.

Sadržaj i obrazac zapisnika utvrđuje nadležno ministarstvo, odnosno drugi organ uprave.

Član 17.

Zapisnik se uručuje, odnosno dostavlja kontrolisanom subjektu.

Član 18.

Inspektor vodi evidenciju o izvršenim inspekcijskim pregledima.

Način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana, utvrđuje nadležno ministarstvo, odnosno nadležni organ uprave.

Član 19.

Ako u vršenju inspekcijske kontrole inspektor smatra da opšti akt organa ili organizacije nije u saglasnosti sa zakonom ili drugim propisom, inspektor će ukazati na to organu ili organizaciji koji je taj akt donio i predložiti da se utvrđene nezakornitosti otklone u roku od 15 dana.

Ako organ ili organizacija ne postupi po predlogu iz stava 1. ovog člana, inspektor obavještava o tome nadležni organ sa predlogom za preduzimanje odgovarajućih mjera.

Član 20.

Inspektor, pri vršenju inspekcijske kontrole, mora imati legitimaciju kojom dokazuje svojstvo inspektora.

Obrazac legitimacije propisuje ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Izvršenje mjera

Član 21.

Inspektor prati izvršenje mjera koje je naredio i o tome podnosi mjesečni izvještaj ministru, odnosno starješini organa.

Član 22.

Kontrolisani subjekt dužan je u roku od tri dana od dana isteka roka za izvršenje naredenih mjera, da pismeno obavijesti inspektora da li su naredene mjere izvršene.

Član 23.

Ako je naredenom mjerom kontrolisani subjekt obavezan da nešto trpi ili da ne čini, a naredena mjera se ne može izvršiti prinudnim putem, pa postupa protivno toj obavezi, inspektor će mu izreći novčanu kaznu, kao upravnu mjeru, i to fizičkom licu u iznosu od 100.000 dinara, a pravnom licu u iznosu od 200.000 dinara i narediti da u roku od 8 dana izvrši obavezu.

Ukoliko, i pored izrečene novčane kazne iz stava 1. ovog člana, kontrolisani subjekt u ostavljenom roku ne izvrši obavezu, inspektor donosi rješenje kojim zabranjuje obavljanje djelatnosti, u skladu sa zakonom.

Zabrana iz stava 2. ovog člana, traje dok se izrečena mjera ne izvrši.

Član 24.

Ako se naređena mjera sastoji u izvršenju određene radnje, a kontrolisani subjekt je ne izvrši u određenom roku ili na određeni način ili je izvrši samo djelimično, sprovodi se prinudno izvršenje.

O načinu i vremenu prinudnog izvršenja kontrolisani subjekt se obavještava pismenim putem.

Prinudno izvršenje iz stava 1. ovog člana, sprovode izvršitelji inspekcije, po nalogu inspektora.

Izvršitelji inspekcije organizovani su u ministarstvima i drugim organima uprave.

Troškove izvršenja mjera snosi kontrolisani subjekt.

Član 25.

Kad je inspektor naredio mjeru za oduzimanje pojedinih predmeta kontrole, koji mogu poslužiti kao dokaz ili koji su upotrijebljeni, namijenjeni ili nastali u vršenju nepropisnih radnji, obavezan je odrediti mjesto i način čuvanja tih predmeta.

Organ ili organizacija dužan je preuzeti oduzete predmete i robu na čuvanje do konačne odluke po prijavi, odnosno zahtjevu inspektora i o čuvanju predmeta ili robe izdati inspektor potvrdu o preuzetim predmetima.

Ako je oduzeti predmet podložan brzom kvarenju ili ako je njegovo čuvanje vezano sa znatnim troškovima, inspektor može odrediti da se predmet proda, o čemu je dužan obavijestiti organ nadležan za vođenje postupka.

Novac dobijen u smislu stava 3. ovog člana, čuva se na posebnom računu budžeta RCG.

III. STATUS I ODGOVORNOST INSPEKTORA

Član 26.

Inspektora postavlja starješina organa uprave.

U organima državne uprave može se, u skladu sa opštim aktom o unutrašnjoj organizaciji, postaviti glavni inspektor koji organizuje i vrši inspeksijsku kontrolu.

Glavnog inspektora postavlja starješina organa državne uprave uz saglasnost Vlade.

Glavni inspektor i inspektor postavlja se na osnovu javnog oglašavanja.

Član 27.

Inspektor je posebno odgovoran:

- 1) ako u vršenju inspekcijske kontrole ne preduzme, predloži ili ne odredi mjeru na koju je ovlašten;
- 2) ako ne predloži ili ne pokrene postupak pred nadležnim organom zbog utvrđene nezakonitosti, odnosno nepravilnosti;
- 3) ako prekorači svoja zakonska ovlaštenja;
- 4) ako pod uticajem pojedinih organa ili lica propusti da izvrši radnju i preduzme mjere koje je na osnovu zakona bio dužan da izvrši, odnosno preduzme.

Inspektor obavještava starješinu organa državne uprave o pojavama bitnijeg narušavanja samostalnosti i nezakonitog uticaja na njegov rad.

Član 28.

Inspektor će biti razriješen:

- ako sam pismeno zatraži;
- ako je osuđen na kaznu zatvora od najmanje 6 mjeseci ili za krivično djelo koje ga čini nedostojnim dužnosti inspektora;
- ako se utvrdi da nije imao uslove da bude postavljen za inspektora;
- ako se na propisan način utvrdi da je trajno izgubio radnu sposobnost za obavljanje poslova inspekcijske kontrole;
- ako se utvrdi da u obavljanju inspekcijske kontrole podliježe intervencijama i uticajima ili da postoje drugi razlozi koji ga čine nepodobnim za vršenje poslova inspekcijske kontrole;
- ako se bavi drugom djelatnošću, vrši usluge drugim državnim organima, preduzećima, ustanovama i građanima, nad kojima vrši inspekcijsku kontrolu;
- ako svoju dužnost ne obavlja uredno, savjesno i odgovorno, i
- u drugim slučajevima propisanim zakonom za prestanak službe.

Ako je inspektor razriješen iz razloga utvrđenih u alineji 1. i 4. stava 1. ovog člana, ne prestaje mu služba, već može biti raspoređen na drugo radno mjesto u tom ili drugom organu.

U ostalim slučajevima utvrđenim stavom 1. ovog člana, danom razrješenja, inspektoru prestaje služba.

IV. UPRAVNA INSPEKCIJA

Član 29.

Inspekcijsku kontrolu nad primjenom zakona i drugih propisa iz oblasti sistema državne uprave u odnosu na organizaciju državne uprave, službeničke odnose, javnost rada, ravnopravnost jezika i pisama, kao i propisa o upravnom postupku koji se odnose na efikasnost i ažurnost u rješavanju upravnih stvari, stručnu spremu zaposlenih koji vrše poslove državne uprave, postupanje u skladu sa pravilima postupka, pružanje pravne pomoći i troškova upravnog postupka, primjenom propisa o kancelarijskom poslovanju i

vođenju evidencija, vrše upravni inspektori ministarstva nadležnog za poslove uprave.

Poslove iz stava 1. ovog člana, upravni inspektori vrše u državnim organima, sudovima, organima lokalne uprave, službama organa Republike i opštine, kao i u preduzećima, ustanovama i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja.

Član 30.

U slučajevima neizvršenja, nesavjesnog, neblagovremenog ili nemarnog vršenja službenih obaveza, zloupotrebe službenog položaja ili prekoračenja ovlašćenja koja se odnose na primjenu pravila upravnog postupka, odlučivanja, vođenja propisanih evidencija, kancelarijskog poslovanja, nedavanja, odbijanja ili davanja netačnih podataka upravnom inspektoru, potrebnih za ostvarivanje njegove funkcije upravni inspektor rješenjem može izreći sledeće upravne mjere:

- 1) novčanu kaznu do 30% plate službenika za poslednji mesec;
- 2) zabranu vršenja poslova službeniku na upravnim poslovima, poslovima vođenja evidencije ili kancelarijskog poslovanja.

U slučaju iz stava 1. tač. 2) ovog člana, inspektor će u roku od 8 dana podnijeti zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.

Mjera iz tač. 2) ovog člana traje do okončanja disciplinskog postupka.

Član 31.

Kad upravni inspektor utvrdi da na upravnim poslovima, evidencijama ili kancelarijskom poslovanju radi službenik koji ne ispunjava propisane uslove, zabraniće mu vršenje poslova i narediti otklanjanje nepravilnosti.

Član 32.

Službenici kojima je izrečena upravna mjera zabrane vršenja poslova ostvaruju pravo na platu, u skladu sa opštim propisima o radnim odnosima.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 33.

Odgovorno lice u preduzeću, ustanovi, drugom pravnom licu, državnom organu i organizaciji, kao i građanin, koji, u ostavljenom roku, ne izvrši pravosnažno i izvršno rješenje inspektora, kazniće se za krivično djelo zatvorom do 6 mjeseci.

Član 34.

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzeće, ustanova ili drugo pravno lice i lice koje samostalno obavlja djelatnost:

- 1) ako inspektoru ne omogući nesmetan pristup da izvrši kontrolu;
- 2) ako inspektoru ne da obavještenja, ne stavi na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje

kontrole, ili ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju u ostavljenom roku;

3) ako ne izvrši mjere naređene od strane inspektora, odnosno ako izvrši radnju koju je inspektor zabranio ili ne postupi po konačnom rješenju inspektora kojim je naređeno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka;

4) ako u ostavljenom roku ne obavijesti inspektora o izvršenju, odnosno neizvršenju naređene mjere.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 din. odgovorno lice u preduzeću, ustanovi i drugom pravnom licu, odnosno odgovorno lice u državnom organu, organizaciji i organu lokalne uprave.

Član 35.

Ako inspektor u vršenju inspekcijske kontrole utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis može izreći mandatnu kaznu u iznosu od 100.000 do 500.000 dinara, u skladu sa posebnim propisom.

Kaznu iz stava 1. ovog člana, inspektor naplaćuje na licu mjesta i o naplaćenju kazni izdaje potvrdu.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Do 30. novembra 1992. izvršiće se postavljenje inspektora u svim organima državne uprave u skladu sa odredbama ovog zakona.

Glavni inspektori i inspektori koji se zateknu na ovim dužnostima na dan stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na tim dužnostima dok se ne izvrši postavljenje u smislu stava 1. ovog člana.

Član 37.

Inspektori koji ne budu postavljeni u smislu stava 1. člana 36. ovog zakona, ostvaruju prava iz radnog odnosa po odredbama čl. 59. i 61. Zakona o državnim službenicima.

Član 38.

Postupci inspekcijske kontrole pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po dosadašnjim propisima.

Ako je povodom uloženog pravnog lijeka rešenje inspektora poništeno poslije stupanja na snagu ovog zakona, novi postupak sprovede se po odredbama ovog zakona.

Član 39.

Ministarstva i drugi organi uprave donijeće propise na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o državnoj upravi u SRCG i drugih odgovarajućih zakona.

Član 40.

Propisi kojima se uređuje vršenje inspekcijske kontrole, a koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, uskladiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona sa odredbama ovog zakona.

Član 41.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe posebne odredbe o inspekcijskom nadzoru i odredbe koje se odnose na radne odnose radnika koji vrše poslove inspekcijskog nadzora Zakona o državnoj upravi u SRCG ("Sl. list SRCG" br. 4/79, 3/82, 11/84, 19/86, 15/87, 11/88, 10/89, 37/89, 20/90, 41/90, 45/90, 4/91, 13/91 i 26/91).

Član 42.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sl. listu RCG".